

Dne 2. prosince roku 1848 se ve slavnostním sále olomouckého arcibiskupství uskutečnil slavnostní státní akt, typický pro rakouské poměry – byla to směs majestátní důstojnosti a biedermeierovské bodrosti. Přesně v osm hodin ráno vstoupil vládnoucí císařský pár, Ferdinand I. a jeho manželka Marie Anna, do slavnostně vyzdobeného sálu, v němž se shromáždili nejvyšší hodnostáři podunajské monarchie: členové císařského domu, četní ministři, polní maršálové a vysocí úředníci.

Císař a císařovna, následováni v patřičném odstupu arcivévodou Františkem Josefem a jeho rodiči, kráčeli k baldachýnu z rudého sametu, umístěnému na čelní straně sálu. Obě veličenstva usedla do dvou lenošek po stranách trůnu. Bodrý Ferdinand měl při svém posledním vystoupení v roli vládce mnohonárodní habsburské říše jednoduché civilní šaty, jak odpovídalo jeho zvyklostem a povaze, synovec a následník trůnu se představil v uniformě císařského důstojníka, v červených kalhotách a v bílém vojenském kabátci. Ctižádostivá matka budoucího císaře, arcivévodkyně Žofie, která se už od narození svého nejstaršího syna na tento den chystala, měla na sobě perlami pošívané šaty z bílého moiré a kolem krku náhrdelník z tyrkysů a diamantů.

Když na počátku ceremoniálu přistoupil šéf císařského protokolu legační rada Alexandr Hübner k císaři a podal mu rukou psaný dokument, v sále zavládlo obrovské, slavnostní ticho. Politovánímhodný Ferdinand, jemuž vzdor jeho duševní zaostalosti byl význam události vepsán přímo ve tváři, začal třesoucím se hlasem číst: „Důležité důvody Nás přiměly k neodvolatelnému rozhodnutí složit císařskou korunu, a to ve prospěch Našeho milovaného synovce, nejjasnějšího arcivévody Františka Josefa, kterého Jsme prohlásili plnoletým, když Náš milovaný pan bratr, nejjasnější pan arcivévoda František Karel, vznešeného otec, prohlásil, že se neodvolatelně

vzdává práva na trůn, jež Mu dle zákonů domu a státu náleží, a to ve prospěch svého již výše jmenovaného vznešeného syna.“

Další bod programu představovalo přečtení dokumentů o prohlášení Františka Josefa za plnoletého a o rezignaci arcivévody Františka Karla na trůn. Přečetl je ministerský předseda kníže Felix Schwarzenberg, který v četných zákulisních poradách s Žofií změnu na trůně připravoval. Pak přišel na řadu mladý císař. Bledý rozčilením učinil osmnáctiletý mladík několik kroků ke svému strýci a beze slova před ním poklekl. Jeden z očitých svědků řekl, že Ferdinand se k němu sklonil a tiše řekl: „Bůh ti žehnej, zůstaň hodný, Bůh tě ochrání.“ Díky mladého císaře odmítl jednoduše a prostě: „Rádo se stalo.“

Prvními gratulanty po skončení ceremoniálu byli rodiče. Hrdá matka o tom napsala do svého deníku: „Mé drahé dítě pokleklo i před otcem a pak přede mnou, aby si vyprosilo naše požehnání. S pláčem se mi vrhl do náruče a dlouho mě držel. Bylo to tak vzrušující.“